

ОСОБЛИВОСТІ ДИНАМІКИ ЗАХВОРЮВАНОСТІ НА ЕКЗЕМУ СЕРЕД ЖИТЕЛІВ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ТА ОБЛАСТІ У ПЕРІОД 2011-2014 РОКІВ

І.О.Буянова, І.Г.Цідило, В.Т.Кузенко, О.Д.Александрук

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Ключові слова: екзема, нервова та імунна системи, лікування.

Актуальність теми. Екзема – одна із найактуальніших проблем сучасної дерматології. Незважаючи на тривалість вивчення і суттєвий прогрес у розумінні багатьох аспектів істинної екземи, є багаточисленні дані щодо тенденції до збільшення кількості хворих в останній час. Захворюваність екземою серед населення різних країн складає, як правило, близько 5-10%, в індустріально розвинутих країнах – близько 20%. В останні 30 років в різних регіонах України на долю захворюваності на екзему припадає від 8 до 30% всіх захворювань шкіри [1]. Етіологія і патогенез екземи до кінця не з'ясовані, існує кілька теорій її виникнення, але основне значення відводиться нейрогенній, алергічній теорії, спадковості, імунним та ендокринним факторам [3]. Наявність висипань на відкритих ділянках шкіри при екземі сприяє соціальній дезадаптації пацієнтів, знижує їх якість життя, несприятливо впливає на фізичний і психічний стан хворого і членів сім'ї. Хронічний, часто рецидивуючий перебіг, призводить до втрати працездатності, особливо у молодому віці [5]. Останнім часом в літературі з'являються публікації щодо впливу на шкіру не тільки імунної і ендокринної систем, але і вегетативної нервової системи. Відомо, що активація імунокомпетентних клітин і наступна фаза патофізіологічного процесу при алергічних захворюваннях знаходиться під контролем нейровегетативної регуляції. Сенсibiliзація шкіри з наступними дистрофічними змінами в ній формуються на фоні функціональних зрушень в центральній і вегетативній нервовій

системі. На користь нейрогенної теорії говорить те, що у пацієнтів висипання супроводжуються свербіжем і розміщуються симетрично, і пов'язані з емоційними стресами і психотравмами. Про первинність нервово-психічних факторів можуть свідчити одночасно присутні у хворих і інші розлади, традиційно пов'язані з дією психосоматичних механізмів: у хворих хронічними дерматозами достатньо часто зустрічається артеріальна гіпертензія, вегето-судинна дистонія, виразкова хвороба, функціональні розлади шлунково-кишкового тракту. Часто спостерігається позитивний ефект після призначення седативних препаратів, гіпнотерапії, електросну [2]. Порушення зі сторони нервової системи виражаються у вегетативному дисбалансі (перевага активності парасимпатичної системи над симпатичною), підвищення чутливості шкірних рецепторів і розвиток нейрогенного запалення. У хворих з екземою в шкірі відмічається стійке підвищення рівня ацетилхоліну, що проявляється червоним дермографізмом. Ураження периферичних нервів, порушення трофіки і розлад іннервації також можуть сприяти розвитку екземи в осіб з генетичною схильністю [7]. Екзему можуть спровокувати психічні травми, нервове перенапруження, різноманітні психічні розлади. Наприклад, пускову роль психогенних факторів в розвитку шкірної хвороби відмічає понад 70% хворих, що страждають екземою, при цьому інтервал між дією психогенного фактору і появою везикул складає близько двох днів. Психопатологічні розлади при екземі, будь то реакція на зовнішні психотравмуючі події, прояв психопатичних якостей особи

або ж реакція на наявність шкірної хвороби, мають тенденцію до хронізації і соматизації, тобто здатні усугубляти перебіг шкірного процесу [4]. Можна вважати, що і патологія шкіри, і патологія психіки обумовлена загальними особливостями реактивності організму, наприклад, виявлено, що при алергічних реакціях сповільненого типу і при депресії відмічаються однакові імунні порушення (зсув в бік Th1-реакцій); при реакціях негайного типу і при тривозі імунні порушення багато в чому схожі (зсув в сторону Th2- реакцій). Цей зв'язок обумовлений постійною взаємодією між нервовою і імунною системами, що забезпечується нейропептидами і гормонами, з одного боку, і цитокінами з іншого [6]. Тож екзема є причиною достатньо серйозних психологічних проблем і викликає соціальну дезадаптацію. При загостренні у таких пацієнтів нерідко виникає незадоволення життям, тяжкий психоемоційний стрес, значні зміни рівня соціально-психологічного комфорту, відчуття

власної неповноцінності. До 82% пацієнтів з хронічною екземою мають виражені депресивні розлади. Особливо страждають молоді люди віком 20-25 років, тобто, в патогенезі – замкнуте коло – екзема сприяє порушенню психіки, і стрес, в свою чергу, сприяє загостренню екземи. З листопада 2013 року Україна переживає новий етап в своїй історії. Зважаючи на соціально-економічні та політичні аспекти життя, населення держави перебуває у стані хронічного стресу. Революція гідності та АТО внесли свої корективи в стан здоров'я населення України.

Мета роботи. Вивчити вплив соціально-політичної ситуації в Україні на динаміку захворюваності на екзему серед жителів нашого регіону.

Матеріали та методи. Було проведено аналіз річних звітів Комунального Закладу «Івано-Франківський обласний клінічний шкірно-венерологічний диспансер» по захворюваності на екзему серед жителів м.Івано-Франківська та області.

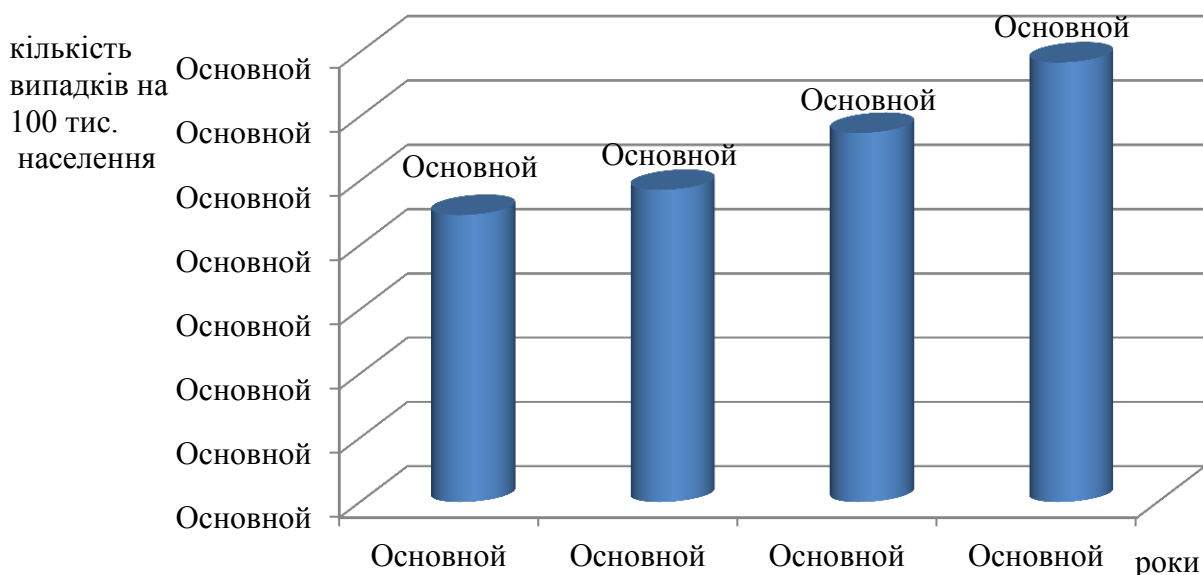

Рис.1 Динаміка вперше зареєстрованих випадків захворюваності на екзему в м.Івано-Франківськ.

Кількість вперше зареєстрованих випадків захворюваності на екзему зростала протягом останніх 4 років. В 2012 році захворюваність на екзему зросла на 8,1% порівняно з 2011 роком, в 2013 році – на 22,2%, а в 2014 році – на 34,65% порівняно з 2011 роком.

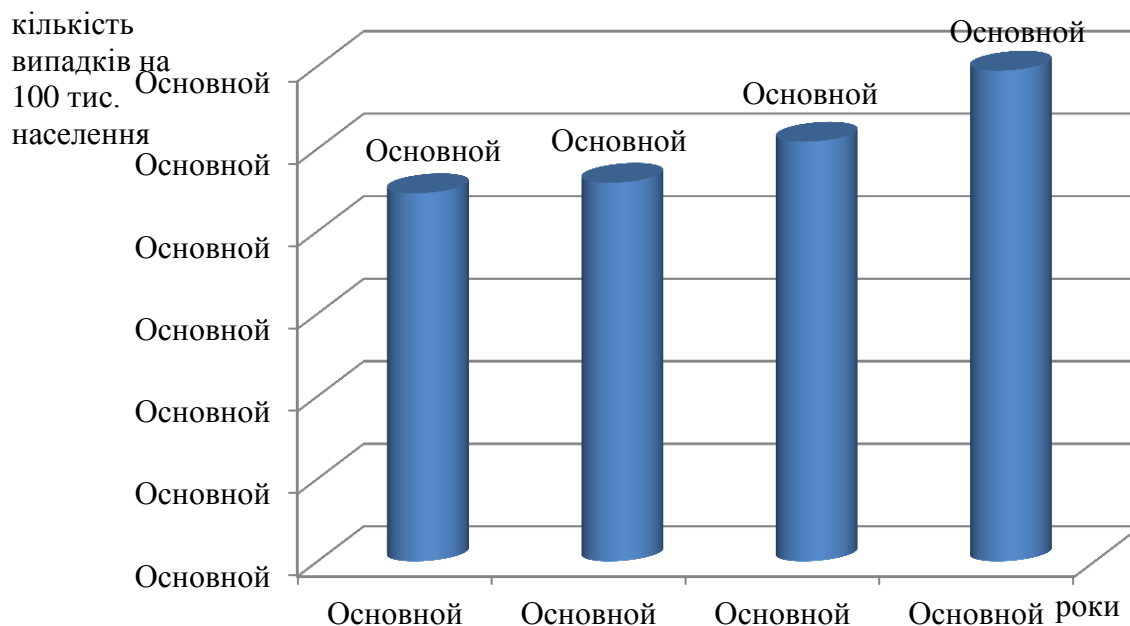

Рис.2 Динаміка вперше зареєстрованих випадків захворюваності на екзему в Івано-Франківській області за період 2011-2014 роки.

Як видно з рис.2 в 2012 році захворюваність на екзему в Івано-Франківській області зросла на 2,77% порівняно з 2011 роком, а в 2013 році – вже на 12,29%, в 2014 році – аж на 24,9% порівняно з 2011 роком.

Незважаючи на те, що в протокол лікування хворих на екзему включені седативні препарати, рівень захворюваності за останній 2014 рік значно зріс. На нашу думку це пов'язано з соціально-політичною ситуацією в країні протягом 2013-2015 років. Революція гідності та проведення АТО послужили тривалим стресом для населення України та Івано-Франківської області.

Висновки. Вважаємо доцільним продовжити вивчення стану нервової та імунної системи у хворих на екзему (як в стадії загострення, так і в стадії ремісії) в умовах проведення АТО. Для корекції виявлених порушень включити в комплексну терапію седативні та імуномодельючі препарати в між рецидивний період в залежності від виявлених змін.

Список літератури.

- 1.Александрук О.Д. Дискусійні питання класифікації екземи у сучасній дерматології//О.Д.Александрук, В.Є. Ткач//Дерматовенерология. Косметология. Сексопатология. – 2013. – 1-4. – С.214-219.
- 2.Болотная Л.А. Новые подходы к наружной терапии хронической экземы // Український журнал дерматології, венерології, косметології. – 2012. - №2. – С.68-75.
- 3.Захер Кираван Некоторые особенности изучения этиопатогенеза экземы (Обзор литературы)//Дерматовенерология. Косметология. Сексопатология. – 2006. - №3-4 (9). – С. 137-144.
- 4.Калюжна Л.Д., Ошивалова О.О., Бойчук А.М., Резнікова А.А. Погляд на лікування алергодерматозів // Український журнал дерматології, венерології, косметології. – 2011. - №4 (43). – С.56-60.
- 5.Потекаев Н.С. Экзема: ремарки к современным представлениям // Клиническая дерматовенерология. – 2009. - № 1. – С. 67-73.
- 6.Rouse B.T. Regulatory T cells in health and disease//J.Int.Med.–2007.–Vol.262, No1.–P.78-95.
- 7.Elias PM. The skin barrier as an innate immune element // Sem. Immunopath. – 2007. – Vol. 29. – P. 3-14.

THE PECULIARITIES OF THE INCIDENCE OF ECZEMA AMONG THE RESIDENTS OF IVANO-FRANKIVSK REGION IN 2011-2014

I.O.Buianova, I.G.Tsidylo, V.T.Kuzenko, O.D.Aleksandruk

We have analyzed the annual reports of Municipal Institution "Ivano-Frankivsk Regional Clinical Dermatovenerologic Dispensary" on the incidence of eczema among the residents of Ivano-Frankivsk region. The number of first registered cases of the incidence of eczema has increased in the last 4 years. To include in the complex therapy sedative and immunomodulatory drugs in between recurrent period to extend remission.

ОСОБЕННОСТИ ДИНАМИКИ ЗАБОЛЕВАЕМОСТИ ЭКЗЕМОЙ СРЕДИ ЖИТЕЛЕЙ ИВАНО-ФРАНКОВСКА И ОБЛАСТИ В ПЕРИОД 2011-2014 ГОДОВ

И.О.Буянова, И.Г.Цедило, В.Т.Кузенко, А.Д.Александрук

Проведен анализ годовых отчетов коммунального учреждения "Ивано-Франковский областной клинический кожно-венерологический диспансер" по заболеваемости экземой среди жителей г.Ивано-Франковска и области. Количество впервые зарегистрированных случаев заболеваемости на экзему возросли в течение последних 4 лет. Необходимо включать в терапию седативные и иммуномодулирующие препараты в межрецидивный период для удлинения срока ремиссии.